

שנה שניה. ויש עוד להאריך והנכון שהי' בן הג"ר שמואל שמעלקא אב"ד אוסטרע עי' בר"ס אמרות טהורות - אמרות רבב"י ועוד.

(ו) בעמוד רכ"ז - יפה מה שהעיר אודות הג"ר יחיאל מיכל הי"ד מנעמרוב וכבר קדמו החכם המבקר ר' יוסף כהן צדק ז"ל מלונדון בס' שם ושארית בהערות והארות אות 48 וז"ל ושלשה ספרים נפתחים לפני, ירח האיתנים (אוסטרע תקנ"ו) נזיר השם (לבוך תרי"ט) שו"ת למטה יהודה (ווארשא תרנ"ב) שלשתם מתייחסים לנכדי הקדוש הג"מ יחיאל מיכל אבד"ק נעמרוב נבג"ס, וכבר מלתי אמורה מסורת אבות צריכה חזוק באתות לבית אבותם ושארית כ"י הקדוש הזה הוא ס' שבירי לוחות (לובלין ת"מ) אשר הו"ל בן אחיו הרב החסיד כמו"ה יצחק מוכיח אבד"ק טרעכאוולא ובהקדמתו יקונן שדודי הקדוש השאיר אחריו בת אחת ושני בנים ונגעה בהם יד ה' ולא נשאר כי אם נכד אחד בחור חשוב וגם הוא נלקח עם השבי מעיר קאמניץ פאדאלסק לארץ ישמעאל ונשאר שם והלך לעולמו עכ"ל. אמנם נכדי הג"מ יהודה אב"ד פאטיק חתן אחי הקדוש מנעמרוב הג"מ אלעזר אבד"ק זלאטשוב הנה הנם וזה ברור ואמת עכ"ל. וכנראה שנקט לברור ואמת שלא נשאר צאצאים רק מאחיו וכל המתייחסים הם מאחיו.

אולם לפי התוקר ר' פייביל הירש וועטשטיין בקו' דברי חפץ הי' לו בן ר' משה משולם דיין בקראקא ונמצא שמו חתום בשנת ת"י בין הדיינים "משה משולם בה"ק ר' יחיאל הי"ד" וכנראה שלא נהרג בן זה בשנת ת"ח. ובקו' זכרון אבות בסו"ס חידושי מהר"א (תרפ"ה) שהג"ר אברהם הכהן שד"ר מירושלים מח"ס וחשב לו הכהן, ושב הכהן ועוד הי' בן הג"ר יחיאל מיכל הכהן מלאסק שהי' נכד מצד אמו להגה"ק מ' יחיאל מיכל מנעמרוב הי"ד. גם באגרת יוחסין בסו"ס שו"ת מהר"א ב להג"ר אברהם בנימין זילבערבערג ובסו"ס ח' מהר"א"ל שהו"ל הנ"ל וגם בסדר היחוס הנדפס בסו"ס עצי זית ח"א לאחיו הג"ר יצחק יוסף זילבערבערג אב"ד קראסנאשילץ (חתנו של הג"ר מאיר דן

ליהודי כשר וירא וחרד. ואגב זה שהמעשה הנזכר בתשובה הי' לערך שנת תק"ג הוא גם סתירה למה שרצו ההיסטוריים לזרוק ענן שחור על הרבנית מרת חיה בת הג"ר צבי הירש מזאמישטש ואשת הג"ר ארי' לייב ברנשטיין רב המדינה אשר ממנה יצאו גדולים ורבנים וביניהן הג"ר צבי הירש חיות מז'אלקאווא ורצה לפוסלה ח"ו - עי' בספר ברודי - גלבר ובס' מופת הדור וכבר הוכיח הג"ר ראובן מרגליות ז"ל במכ"ע סיני שנה י"ג שא"א שמאימת רב המדינה ברח הנוב"י שבשנת תק"ג לא הי' בכלל רב המדינה שנתקבל אחר שנת תקל"ח עיי"ש.

(ה) בעמוד ר"כ - מעיר אחד על הקדמת ספה"ק תפארת שלמה שהג"ר יהושע יחזקאל פיינויל תאומים הי' חתנו של הג"ר יודא לייב אב"ד קראקא בן הג"ר יצחק אייזיק אב"ד פרעמיסלא, והי' באמת חתנו של הג"ר ארי' לייב פישליס אב"ד קראקא וכתב שמה ליישב עיי"ש. ובאמת אי"כ קשיא ולא תירוץ דאין זה מהוויות דאביי ורבא שצריכין ישוב ואשר הי' באמת טעות שמתחלפות עם שני הג"ר ארי' לייב אב"ד קראקא, ומש"כ שם שהג"ר יצחק אייזיק אב"ד פרעמיסלא אשר הי' חתן הג"ר יהושע בעל פנ"י ומגיני שלמה, הי' נינו של הב"ח היינו בנו של הג"ר יודא לייב בן הג"ר שמואל צבי הירץ אב"ד פינטשוב בן הג' הב"ח ואשר לפי"ז כותב המגי"ש בספרו שו"ת פני יהושע על הב"ח מחותנו, זהו דברי הבל דאנו לא מצינו שהג"ר יודא לייב נכד הב"ח יתחלפו בשו"ת עם זקנו הב"ח כמו שאר נכדים וכמו שמצינו כמה מתשובותיו נדפס בסו"ס שו"ת גאוני בתראי ואשר כנראה הי' צעיר לימים או לא נולד בעת פטירת סבו הב"ח ואשר גם דודו הטו"ז גידלו וא"א שבנו יהי' חתן המגיני שלמה - היינו נינו של הב"ח יהי' חתנו של המגי"ש בן דורו של הב"ח שאינו מתאים לפי הדורות, וביותר שמצינו חתימת הג"ר יצחק אייזיק אב"ד פרעמיסלא בפנקס דווילנא יום ד' ו' מנחם אב ת"ו "במוהר"ש ז"ל" וא"א שהי' בן ר' יודא לייב - עי' תולדות הפנ"י במכ"ע הפלס

(ז) ואחרון דברי ראיתי וגם תמהתי
"בספרים וכתבי עת שנתקבלו במערכת"
מביא ספר "בעלי שם - התפשטות תורת
הקבלה באירופא ע"י חבורת הצדיקים
הנסתרים כהנהגתם של רבי אליהו בע"ש
מוורמייזא, רבי יואל בע"ש מזאמאשטש,
רבי אדם בע"ש מרופשיץ" אשר בתוך הספר
כתב שכל תורת הקבלה אשר יש לנו בני
אשכנז הוא מארץ ספרד ע"י איש אחד ר'
יוסף יוזפא שבא מספרד לאשכנז (שגם זה
הוא שקר שלא הי' שם יוזפא בספרד, זהו
אחד מהכינויים בין יהודי אשכנז)
ההתפשטות תורת הקבלה באשכנז הי' הרבה
הרבה שנים לפני שר' יוסף יוזפא בא מספרד,
כגון בעל הרוקח ובניו ותלמידיו ועוד הרבה,
וכן בכל דף ודף של ספר זה בולטת ערבוּכִיָּא
בהיסטוריא ותולדות.

ונביא דוגמא אחת מני אלף, בנוגע צאצאי
ר' אדם בע"ש נשאר לנו רק ג' מקורות (א)
שנכדי הג"ר משה נחום אב"ד וואזשני
(הונגריא) אבי הג"ר עמרם חסידא שעלה
לארץ מתייחסים ע"י ר' משה נחום לצאצאי
ר' אדם בע"ש ע"י בספריהם שו"ת בית
שערים, ויגד יעקב על מועדים ועוד. (ב)
במגיוח"ס למשפחת שטערנהאלל ובס' זכרון
לראשונים ועוד מקומות מביא שהג"ר
שאלתיאל אייזיק שטערנהאלל מקאלמייא
הי' נכד ר' מן בנו של ר' אדם בע"ש. (ג) בס'
יחס שטרנובל ורוזין עמו' 48 וגם בהגש"פ
ארבעה אופני קודש מובא שהרה"ק ר' מנחם
נחום מטשרנובל הי' מיוצ"ת של ר' אדם
בע"ש - ועוד בס' שבחי בעש"ט מביא שלר'
אדם בע"ש הי' רק בן יחיד. ועם כל המקורות
אלו בא המחבר למסקנא שאם לר' אדם
בע"ש הי' בן יחיד על כרחך הוא ר' מן וע"כ
ר' נחום גאון (זקנו של הרה"ק ר' נחום
מטשרנובל) הי' בנו של ר' מן (הגם שאפשר
שהי' בת לר' אדם בע"ש ועי"ז הי' נכדו) וגם
הג"ר משה נחום אב"ד וואזשני הוא בנו של
ר' מן - כיון שלר' אדם בע"ש הי' רק בן יחיד
(ועוד הפעם מי יאמר שלא הי' בת לר' אדם
בע"ש) ואי קשיא האיך שייך אחים בשם
אחד כתב המחבר "יתכן ונפלה טעות

זצ"ל) שאמם הי' נכדת הג"ר יודא הלוי
מליסא זצ"ל אב"ד ליטעמארסק בעמח"ס
בית יהודה אשר הי' "חתן הרה"ג מוה"ר
שמואל הכהן ז"ל מלאסק בהרה"ג מוה"ר
יחיאל מיכל הכהן ז"ל מלאסק נכד מצד אמו
להגה"ק מוה"ר יחיאל מיכל זצוק"ל זי"ע
מנעמירוב נהרג עקד"ה בגזירות ת"ח וכו'
עיי"ש.

ונאמנים ביותר דברי הג"ר עזריאל בספרו
ריח נתוח שנדפס עוד בשנת ת"ר בווארשא
שהוא נכד הגאון מו"ה דוד ז"ל אבד"ק
זוואניץ חתן הרב הגאון מו"ה אליעזר מוכיח
אביו של הרב הגדול מו"ה יחיאל מיכל
מק"ק לאסק "ממשפחת הגאון הגדול מו"ה
יחיאל מיכל אב"ד בנעמירוב שנהרג בעו"ה
כ' סיון בשנת ת"ח ומזכירים נשמתו בכל
ארץ פולין ביום כ' סיון" ואינו כותב נכד או
מגזע רק ממשפחת גם בשו"ת שמן רוקח
החדשות - תרס"א בהקדמה מאת נכדי
המחבר כתב שזקנו (אבי אמו של הג' בעל
שמן רוקח) הג"ר שמואל הכהן בהג"ר יחיאל
מיכל בהג"ר אלעזר מוכיח הי' ממשפחת
הקדוש ר' יחיאל מיכל מנימירוב עיי"ש.
אמנם הג"ר יחיאל מיכל גאלדשלאג אב"ד
שעפס מתייחס אחר הג"ר יחיאל מיכל הי"ד
ובניו ונכדיו מזכירים כמה בספריהם - נכדי ר'
אברהם מרדכי גאלדשלאג מפלונסק בן לבנו
הג"ר יעקב חיים זעליג אב"ד לובראניץ מו"ל
ס' מרום הרי"ם להרה"ק מגאסטינין מזכיר
אותו שמה, והוא ע"י שהג"ר אברהם אבי
הג"ר יחיאל מיכל אב"ד שעפס הי' חתן
הרה"ק ר' חיים זעליג משרענסק בנו של
הג"ר יחיאל מיכל טענענבוים אב"ד ראדזין
מגזע הקדוש ר' יחיאל מיכל אב"ד נעמירוב,
וכן מובא סיפור בס' שבחי צדיקים שר' חיים
זעליג הציג עצמו להרה"ק ר' ברוך ממעזיבז
כנכד הקדוש מנעמירוב עיי"ש וזה מקור אשר
קשה להזניח. ראה גם בס' שיר חדש ודברי
שיר מהג"ר שמואל יעקב ראטה שיי"ל מחדש
בניו-יורק בסופו מגיוח"ס שהר"ר פנחס
הכהן מסאמטאר הי' חתן ר' יחיאל מיכל נכד
הרה"ק ר' יחיאל מיכל מנעמירוב. ויש עוד
להאריך בענין זה ודי לשעה.